

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVNÍSTĚ
V KROMĚŘÍŽI

AQUADROP s. r. o.
Ing. Václav Kraváček
Sazovice 9
763 01 Sazovice
3b7izjr

Váš dopis čj. / ze dne: - /10.11.2023
NPÚ doručeno 16.11.2023
Naše čj.: NPU-373/101578/2023
Vyřizuje: Kroutilová
Spisový znak: 823

Kroměříž 11. 12. 2023

Identifikace:

Bystřice pod Hostýnem, Masarykovo náměstí, kostel sv. Jiljí, st. p. č. 214, a Busta Františka Táborského, parc. č. 2879/35, k. ú. a obec Bystřice pod Hostýnem, Zlínský kraj

Způsob ochrany:

Kulturní památky Kostel sv. Jiljí, r. č. 34506/7-5900, a Busta Františka Táborského, r. č. 45882/7-5906, obě evidované v ÚSKP

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle ustanovení § 32 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

Předmět žádosti

Předmětem žádosti o konzultační vyjádření je záměr „Hospodaření se srážkovými vodami na Masarykově náměstí v Bystřici pod Hostýnem“, týkající se pozemků parc. č. 2879/35, 48 a parc. č. st. 210, 214 a 215, vše v k. ú. Bystřice pod Hostýnem.

Přílohy žádosti

Součástí žádosti je projektová dokumentace HOSPODAŘENÍ SE SRÁŽKOVÝMI VODAMI na Masarykově náměstí v Bystřici pod Hostýnem, vypracovaná za firmu AQUADROP s. r. o., Sazovice 9, 763 01 Sazovice Ing. V. Kraváčkem, zodp. projektant Ing. L. Kohoutek, datace 10/2023.

Popis zamýšlených prací

Dle předložené žádosti má dojít k úpravě stávajícího prostoru náměstí za kostelem sv. Jiljí v souvislosti se změnou hospodaření se srážkovými vodami stávajícími svislými dešťovými svody z objektů ZUŠ, ZŠ, kostela a plochy náměstí a jejich nové napojení za lapačem střešních splavenin (tzv. geiger) do nových přípojek pro zpětné využití. S tím souvisí osazení dvou sdružených pozemních plastových retenčních nádrží (v betonové vaně, cca 7x3 m s hloubkou 2 m, cca 40 m³), nových tras potrubí a čerpadel vody a souvisejících silno a slaboproudých rozvodů v chráničkách, retenčních šachet (plast, beton). Jsou navrženy 2 nové dešťové stoky s hloubkou do 1,5 m a šíří 80-120 cm. Dešťová stoka DS1 bude odvádět vody z ploch střech kostela a části ZŠ do nové retenční nádrže RN01 (trasa podél jihovýchodní a východní fasády kostela), zbytek střechy ZŠ a střecha ZUŠ přes stoku DS2 do nádrže RN02. Nový rozvaděč by měl být situován v 1. PP základní školy, retenční šachty v těsné blízkosti nádrží. Výkopy by měly být vedeny ve vzdálenosti min. 2 m od obou staveb (dle měřítka). Záměr je spojen i se zásahy do zeleně, dle výkresu datovaného 2016 jsou schematicky naznačeny nové přístupové chodníky, výsadba, mobiliář. Systém dešťové kanalizace je navržen s napojením na veřejnou část kanalizace.

Charakteristika objektu

Kostel sv. Jiljí v Bystřici pod Hostýnem je kulturní památkou evidovanou v ÚSKP ČR pod r. č. 34506/7-5900. Římskokatolický farní kostel je jednolodní stavbou skládající se z kněžiště, lodi, věže a sakristie s oratoří. Byl postaven roku 1744 stavitelem Tomášem Sturmem. Kostel je situován v severovýchodním rohu náměstí, poblíž hlavní komunikační trasy města a toku řeky Bystřičky a tvoří významnou architektonickou dominantu prostoru. Jedná se o objekt s cennou vnitřní výzdobou a dochovanou materiálovou skladbou. V jeho těsné blízkosti, jižním směrem se rozkládal středověký hřbitov, jehož přesná rozloha však není známa (na indikační skice roku 1830 je již hřbitov přesunut ke kapli sv. Vavřince směrem na Chvalčov). Na téže indikační skice je na parc. č. 216 patrná zděná stavba s průčelím k severoseverovýchodu (na skice z roku 1877 je patrný již pouze její obrys, bez parc. č.). V jihovýchodním rohu náměstí se nachází busta F. Táborského, kulturní památka evidovaná v ÚSKP ČR pod r. č. 45882/7-5906, akad. soch. Josefa Anteka z 50. let 20. století ve stylu socialistického realizmu.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot

Dotčený prostor náměstí se stávající parkovou úpravou tvoří neoddělitelnou a významnou součást historického prostředí města. V místním kontextu se jedná o důležitý urbanistický a kulturně-historický prostor spjatý s nejstarší historií města, s dochovaným architektonickým výrazem i původními materiály a prvky kostela, který je spolu s nedalekým zámeckým areálem historickou i architektonickou a urbanistickou dominantou a nedílnou součástí architektonického výrazu města, jeho urbanistické struktury i kulturního a společenského života.

K chráněným památkovým hodnotám kulturní památky patří zejména půdorysná a hmotová skladba a kompoziční vztahy prostorů. Předmětem ochrany je také materiálové a konstrukční řešení jednotlivých stavebních prvků a konstrukcí a též interiérové i exteriérové prostředí objektu. Všechny tyto výše zmiňované body je potřebné považovat z pohledu památkové péče za kulturně historické hodnoty, které spoluvytváří historickou podstatu kulturní památky samé i jejího prostředí.

Dosavadní stav projednání

Záměr nebyl se zástupci NPÚ, ÚOP v Kroměříži konzultován. K záměru bylo vydáno písemné vyjádření NPÚ č. j. NPU-373/101643/2023.

Vyhodnocení žádosti

Z hlediska státní památkové péče je možné záměr rozpracovat do dalšího stupně PD.

Záměr dle předložených podkladů nebude v zásadním rozporu se zájmy ochrany výše uvedených kulturněhistorických hodnot

při dodržení těchto podmínek:

- 1) Lapače střešních splavenin (tzv. geiger) budou pod úrovní terénu nebo budou provedeny z masivního kovu.
- 2) V dalším stupni PD bude zástupci NPÚ, ÚOP v Kroměříži k posouzení předloženo finální materiálové řešení zpevněných ploch a nadzemních prvků (např. poklopy šachet) v blízkosti kostela a busty a vyloučení možného negativního vlivu na statiku kostela.

Zdůvodnění

Z pohledu památkové péče nejsou navrhované úpravy v zásadním konfliktu s ochranou výše uvedených památkových hodnot ani u jedné z dotčených památek a přímo do nich nezasahují. Výkopové práce by měly být vedeny v dostatečné vzdálenosti od nich (konkrétní kóty sice chybí, ale dle měřítka se jedná o cca 2,5 m). Jedná se však o zásahy, jež mohou mít na památky sekundární vliv, zejména v souvislosti s ohledem na problémy s podložím a založením stavby v minulosti, jež bylo nákladně sanováno pilotáží. V této souvislosti je na to upozorňováno i v příloženém hydrogeologickém posudku (viz bod 5.2 a 6), který dokonce realizaci návrhu nedoporučuje. Z důvodu nežádoucího pohledového dopadu je v podmínce č. 1 požadováno provedení lapačů splavenin pod

úrovni terénu, případně alespoň v kvalitním historickém materiálu (kov) a nikoli běžně používaném typizovaném ahistorickém plastu. Také finální povrchové úpravy a ostatní prvky nad terénem mají výrazný pohledový dopad na obě kulturní památky a podoba těchto konstrukcí a prvků v žádosti chybí. Proto je požadováno předložení dalšího stupně PD s konkrétní specifikací těchto prvků zástupci NPÚ k posouzení.

Jedná se o významný historický prostor v rámci městského historického urbanismu a tím území evidované jako UAN II – území s důvodně předpokládaným výskytem archeologických nálezů. Výkopové práce související s osazením a pokládkou nových prvků mohou narušit případné dochované pozůstatky hřbitova s možnými hroby a také mít vliv na statiku a podloží kostela, u něž byly v nedávné době provedeny statické zásahy v podloží a jenž je ze statických důvodů také dlouhodobě sledován. Základy zaniklé stavby s průčelím k severoseverovýchodu (parc. č. 216 na indikační skice z roku 1830) by neměly být záměrem dotčeny. V případě kolize záměru s nálezovou situací je však žádoucí pozici retenční nádrží korigovat tak, aby nebyly poškozeny základy této stavby, případně i nálezové situace v blízkosti kostela.

Upozornění

Navrhované práce se dotýkají „území s archeologickými nálezy“, stavebník je tedy dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, povinen oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu AV ČR a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

Metodické podklady, literatura a ikonografie

1. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.
2. Evidenční list kulturní památky, archiv NPÚ ÚOP Kroměříž.
3. Moravský zemský archiv, fond D9 Indikační skici, Gemeinde Bystritz, 1830. Dostupné na <https://www.mza.cz/indikacniskici/skica/detail/408>
4. Moravský zemský archiv, fond D9 Indikační skici, fond D9 Indikační skici, Bystritz in Mähren. Prerauer Kreis, Bezirk Bystritz, 1877. Dostupné z <https://www.mza.cz/indikacniskici/skica/detail/409>

Toto vyjádření je vydáno k žádosti o konzultační vyjádření ze dne 10. 11. 2023 a neslouží jako podklad pro závazné stanovisko příslušného orgánu státní památkové péče, kterým je Odbor stavební a životního prostředí, Oddělení územního plánování MěÚ Bystřice pod Hostýnem.

Ke konzultačnímu vyjádření však byly zaslány shodné podklady jako k písemnému vyjádření a stanovisko NPÚ je tak shodné i s písemným vyjádřením.

Ing. arch. Jaroslav Novosad
vedoucí odboru péče o památkový fond